

Vergaderjaar 2022–2023

36 337

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2023 (Incidentele suppletoire begroting inzake steun voor Oekraïne)

NR. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A Artikelgewijze toelichting bij het wetsvoorstel

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2023 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.N.A.J. Schreinemacher

B Artikelgewijze toelichting bij de begrotingsartikelen

1. Leeswijzer

De voorliggende suppletoire begroting bevat de voorgestelde wijzigingen ten opzichte van de Ontwerpbegroting 2023 van hoofdstuk XVII van de begroting van het Rijk.

Onderdeel 2 bevat voor de beleidsartikelen 4 (Vrede, veiligheid en duurzame ontwikkeling) en 5 (Multilaterale samenwerking en overige inzet) een tabel budgettaire gevolgen van beleid. Na de tabel «budgettaire gevolgen van beleid» wordt een toelichting op de mutatie gegeven.

2. Beleidsartikelen

2.1 Artikel 4: Vrede, veiligheid en duurzame ontwikkeling

Tabel 1 Budgettaire gevolgen van beleidsartikel 4 Vrede, veiligheid en duurzame ontwikkeling (incidentele suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting inclusief amendementen	Mutaties incidentele suppletoire begroting	Stand incidentele suppletoire begroting	Mutaties 2024	Mutaties 2025	Mutaties 2026	Mutaties 2027
	2023	2023	2023	2024	2025	2026	2027
Verplichtingen	712.160	30.000	742.160	0	0	0	0
Uitgaven	1.073.712	30.000	1.103.712	0	0	0	0
4,1 Humanitaire hulp	554.017	30.000	584.017	0	0	0	0
<i>Subsidies (regelingen)</i>							
Noodhulpprogramma's	87.000	0	87.000	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>							
Noodhulpprogramma's	384.000	30.000	414.000	0	0	0	0
Noodhulpprogramma's non-ODA	1.017	0	1.017	0	0	0	0
UNHCR	33.000	0	33.000	0	0	0	0
UNWRA	13.000	0	13.000	0	0	0	0
Wereldvoedselprogramma	36.000	0	36.000	0	0	0	0
4,2 Opvang en bescherming in de regio en migratiesamenwerking	304.000	0	304.000	0	0	0	0
<i>Subsidies (regelingen)</i>							
Opvang in de regio	5.000	0	5.000	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>							
Opvang in de regio	265.000	0	265.000	0	0	0	0
Migratie en ontwikkeling	34.000	0	34.000	0	0	0	0
4,3 Veiligheid en Rechtstaatontwikkeling	215.695	0	215.695	0	0	0	0
<i>Subsidies (regelingen)</i>							
Legitieme stabiliteit	7.000	0	7.000	0	0	0	0
Inclusieve vredes- en politieke processen	13.500	0					
Vredesdividend: werkgelegenheid en basisvoorzieningen	0	0	0	0	0	0	0
Functionerende rechtsorde	33725	0					
<i>Opdrachten</i>							
Inclusieve vredes- en politieke processen	1.500	0	1.500	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>							
Legitieme stabiliteit	9.000	0	9.000	0	0	0	0
Functionerende rechtsorde	118.220	0	118.220	0	0	0	0
Inclusieve vredes- en politieke processen	32.750	0	32.750				

Toelichting uitgaven en verplichtingen

Artikelonderdeel 4.1

Het Kabinet zal EUR 20 miljoen uittrekken voor humanitaire hulp aan Oekraïne om zo de noden van de Oekraïeners te verlichten. Deze uitgave zal additioneel zijn ten opzichte van het reguliere humanitaire beleid en zal daarom de huidig inzet bij andere crises niet verdringen. Tevens wordt er EUR 10 miljoen vrijgemaakt voor activiteiten gericht op *mental health and psychosocial support* (MHPSS).

2.2 Artikel 5: Multilaterale samenwerking en overige inzet

Tabel 2 Budgettaire gevolgen van beleidsartikel 5 Multilaterale samenwerking en overige inzet (incidentele supplettoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting inclusief amendementen	Mutaties incidentele supplettoire begroting	Stand incidentele supplettoire begroting	Mutaties 2024	Mutaties 2025	Mutaties 2026	Mutaties 2027
	2023	2023	2023	2024	2025	2026	2027
Verplichtingen	164.358	140.000	304.358	0	0	0	0
Uitgaven:	385.989	140.000	525.989	0	0	0	0
Programma-uitgaven totaal	385.989	0	385.989	0	0	0	0
5.1 Multilaterale samenwerking	214.972	140.000	354.972	0	0	0	0
<i>Garanties</i>							
Kapitaalaanvullingen bij regionale ontwikkelingsbanken	0	0	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>							
UNIDO	1.950	0	1.950	0	0	0	0
UNDP	28.250	0	28.250	0	0	0	0
UNICEF	31.250	0	31.250	0	0	0	0
Speciale multilaterale activiteiten	54.077	0	54.077	0	0	0	0
Assistent deskundigenprogramma	9.000	0	9.000	0	0	0	0
Internationale Financiële Instellingen	4.000	0	4.000	0	0	0	0
Middelenaanvullingen multilaterale banken en fondsen	79.789	0	79.789	0	0	0	0
Kapitaalaanvullingen bij regionale ontwikkelingsbanken	6.656	0	6.656	0	0	0	0
Bijdrage aan IFI's voor steun Oekraïne	0	140.000	140.000	0	0	0	0
5.2 Overig armoedebeleid	98.100	0	98.100	0	0	0	0
<i>Subsidies (regelingen)</i>							
Kleine activiteiten posten en cultuur en ontwikkeling	10.105	0	10.105	0	0	0	0
Nationale SDG implementatie	650	0	650	0	0	0	0
<i>Opdrachten</i>							
Nationale SDG implementatie	200	0	200	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>							
UNESCO	4.400	0	4.400	0	0	0	0
Diverse ondersteunende activiteiten	22.047	0	22.047	0	0	0	0
Kleine activiteiten posten en cultuur en ontwikkeling	410	0	410	0	0	0	0
Schuldverlichting	60.038	0	60.038	0	0	0	0
Voorlichting op het terrein van Ontwikkelingssamenwerking	250	0	250	0	0	0	0

	Vastgestelde begroting inclusief amendementen	Mutaties incidentele suppletoire begroting	Stand incidentele suppletoire begroting	Mutaties 2024	Mutaties 2025	Mutaties 2026	Mutaties 2027
	2023	2023	2023	2024	2025	2026	2027
5.4	Nog te verdelen i.v.m. wijzigingen BNI en/of toerekeningen	72.917	0	72.917	0	0	0
	Ontvangsten	43.866	0	43.866	0	0	0
5.20	Ontvangsten en restituties met betrekking tot leningen	20.960	0	20.960	0	0	0
5.21	Ontvangsten OS	21.176	0	21.176	0	0	0
5.22	Koersverschillen OS	0	0	0	0	0	0
5.23	Diverse ontvangsten non-ODA	1.730	0	1.730	0	0	0

Toelichting uitgaven en verplichtingen

Artikelonderdeel 5.1

Het Kabinet maakt in totaal EUR 140 miljoen vrij om via diverse multilaterale kanalen Oekraïne te steunen. Er komt een bijdrage van EUR 40 miljoen aan de private-sectortak van de Wereldbankgroep, *International Finance Corporation*, dat in staat is om op basis van reeds bestaande relaties op korte termijn werkkapitaal en handelsfinanciering te verschaffen aan Oekraïense boeren en agroproducenten om het aankomende landbouwseizoen hun activiteiten voort te zetten.

Een beoogde bijdrage van EUR 60 miljoen zal via het *Ukraine Relief Trust Fund* lopen van de Wereldbank. Hiermee wordt op het zogenaamde *Health Enhancement and Lifesaving (HEAL)* projectspoor, het RELINC project gericht op herstel kritieke infrastructuur als treinsporen en bruggen, de *Restoration project of energy resources (RePOWER)* project, landbouw spoor en sociaal (onderwijs) spoor.

Ook wordt er een bijdrage van EUR 40 mln gedaan aan de *European Development and Reconstruction Bank (EBRD)*. De EBRD gebruikt de financiering voor o.a. verbeteren van de weg van de Poolse grens naar Lviv (een belangrijke aanvoerroute voor militair materieel), de reparaties aan de spoorwegen, de liquiditeitsondersteuning van gemeenten voor de verstrekking van basisvoorzieningen aan de bevolking, de ondersteuning van nucleaire veiligheid en de gasaankoop via Naftogaz ten behoeve van de gasvoorziening.